

fuerint. Sepe etiam tales cum se ante super-
num iudicem venire confidunt. quales se
hominibus innotuisse cognoscunt seque
ipsos miseri nec in tormentis apprehen-
dunt. et dum testimonium false laudis con-
spiciunt. remedium vere confessionis ad-
mittunt. qui etiam vincere ducunt non
clamant. quod humane laudis importuni-
tate superari sanctos se miseri et cum in
peccatis moriuntur putant. quibus bene pro-
phetam dicit. Redite pernicatores ad
cor. Si enim ad cor redirent per exterioris
attestationis verba se non confunderent.
Nam quid vicinius est nobis cor
de nostro quid vicinius est nobis aere quam
intra nos est. et tamen cum emittit nisi citi-
us reuertat siue retrahat homo moritur.
Sicut cum per pravas cogitationes spar-
gitur a nobis cor nostrum. longiusque
euagat ita nisi celerius ad deum seu in-
deum retrahat et retrocesserit et mori-
tur. hec gregori. Unde summope laboran-
dum est nobis. ut vane glorie et yperci-
fi ac simulationi fortiter resistamus et
opus bonum quod domino largiente ad-
gimus. cum humilitate et simplicitate
faciamus. ne mercedem a deo nobis
repromissam propter huiusmodi vitia amittamus.
Sic igitur habemus de vitio vane
glorie et quibusdam adhaerentibus eius
aliqualem declarationem.

Filius

Habita in formatione de vitio in-
anis glorie nunc de peccato inuidie
et quid sit inuidia cupio edoceri

Ca. VII. Dist. I.

Sire debes quod
inuidia ut ait augustinus. Est odi-
um aliene felicitatis. Vel sic secundum iohannem
damascenum. Inuidia est tristitia
de alienis bonis. Vel sic Inuidia est do-
lor ex aliena felicitate nascens. animam
torquens. Dicitur autem inuidia a non vi-

tendo. quod non potest videre bona alio-
rum. Est autem inuidia filia superbie
siue inanis glorie. quod in vtroque vitio est
appetitus proprie excellentie. quod vero in-
uidia sit filia superbie testatur beatus augu-
stinus dicens. **U** Inuidia est filia su-
perbie sed ista mater superbie nescit esse
sterilis ubi fuerit primo parit. suffocans
cum matrem et non erit filia. hec augustinus.
X Et sunt due species inui-
die. exultatio in aduersis proximorum. et
tristitia in prosperis. ipsa namque inui-
dia felicitatem odit aliorum quantum
ad inferiores. quantum ad equales et
quantum ad superiores. De hoc dicit
beatus augustinus in quodam sermone
sic. Inuidia est odium felicitatis a-
liene respectu inferiorum. ne sibi equan-
tur respectu equalium quod sibi equantur
respectu superiorum quod eis non equantur.
Unde Chayn inuidit. Abel prosperitati
Rachel. Iue fecunditati Saul. Da-
uid felicitati. Per inuidiam procura-
tus est lapsus mundi et mors. hec augu-
stinus. **A** Et notandum quod hoc vitium
proprie dyabolo assimilatur. Unde
sapiens. quod dicitur. Inuidia diaboli mors
intrauit in orbem terrarum. imitatur
autem eum qui sunt ex parte eius. Ad li-
teram diabolus parentes nostros se-
duxit. quod inuidebat eis regnum celo-
rum. quod ipse perdidit. et propter hanc
causam adhuc homines impugnat.
Unde inuidia est signum quo diabo-
lus ab alijs suos discernit. Nam sicut
christus dicit. In hoc cognoscetis omnes. quod mei
estis discipuli si dilectionem habueritis
ad inuicem. Sic diabolus suis disci-
pulis dicere solet. In hoc cognoscetis om-
nes quod mei estis discipuli si inuidiam
habueritis ad inuicem. Quod autem inuidia
vitium sit diabolicum. Beatus augu-
stinus in libro de doctrina christiana sic dicit. In-
uidia vitium diabolicum est. quo solus dy-

abolus reus ē & inexplicabiliter reus
Non enim dyabolo dicitur damnes. ad
ulterium pmissi. furtum fecisti. villā
alienam rapuisti. sed homini intantum
inuidisti. hęc august. Et sciendum q̄
quis per omne peccatū perpetrātū hu
māo cordi antiqui hostis virus infun
ditur. in hac tñ nequicia totam suam
maliciam infundit & imprimit. & cū
inuidia mentē possederit. cūcta que in
uenerit bona psumit. De hoc vitio lo
quit beatus gregorius. atq; de eius re
medio exponens illud dictū Et paruu
lum occidit inuidia. sic dicit. Inuide
re non possumus nisi eis quos nobis
in aliquo meliores putamus. Paruu
lus est ergo qui liuore occidit. q; ipse si
bi testimoniu perhibet q; eo minor est
cuius inuidia torquet. q; nisi ipse in
ferior existeret. zelo alterius non serui
ret. Sed inter hęc sciendū est q; quis
per omne vitium qd perpetrat huma
no cordi antiqui hostis virus infundi
tur. in hac tñ nequicia tota suavisera
serpens pcutit. & imprimē de malicie
pestem vomit. de quo nimirū scriptū est
Inuidia dyaboli mors intravit in or
bem terrarū. nam cū deuictum cor liuo
ris putredie corruerit. ipsa quoq; ex
teriora indicant q̄ grauer animū ve
sania instigat. Color quippe pallore af
ficif. oculi deprimunt. mens accendi
tur. & membra frigesunt. fit in cogita
tione rabies. in dentib; stridor. cumq;
in latebris cordis crescens abscondit
odium colore ceco cribrat pscientiam
vulnus inclusum. nil letum de p̄p̄s li
ber. q; tabescente mentē sub pena sau
tiat quā felicitas torq̄t aliena. Et sciē
dū q; inuidia cū mentem tabefecerit.
cūcta q; inuenit bene gesta psumit. Un
de per salomonem dicit. Putredo ossiuz
inuidia Et quid per ossa nisi fortia ac
ta signant. per liuoris vitium autē an

te oculos preunt etiaz fortia facta vit
tutum. S; cur hoc de inuidia dicim;
si non & qualiter eruat intimentus.
Difficile namq; est vt homo alteri nō
inuideat quod adipisci alter exoptat.
q; quicquid temporaliter percipit tan
to fit minus singulis quāto diuiditur
in multis. & idcirco desiderantē men
tem liuor excutiat. q; hoc quod appet
rit aut funditus alter accipiēs adimit.
aut a quantitate restringit. Qui vero
hac liuoris peste plene carere deside
rat illam hereditatem diligat. quā co
heredū numerus non angustat. que est
& omnib; vna & singulis tota. que tan
to largior esse ostendit quanto & hanc
percipientiū multitudinē dilatat. Immi
nutio est q; liuoris affectus insurgens
interne dulcedis. & plena eius mors
est perfectus amor eternitatis. Nā cū
mens ab huius rei appetitu retrahitur
que accipientiū numero partit tanto
magis p̄ximū diligit quāto minus
ex p̄fectu illius sua dama p̄timefcit.
que si perfecte in amore celestis patrie
rapit. plene etiam in p̄ximi dilcōe so
lidat. quia cū terrena nulla desiderat.
nihil est quod eius erga p̄ximū carita
ti p̄radicat. Que nimirū caritas quid
aliud est nisi oculus mentis. qui si ter
reni amoris puluere tangit ab interne
lucis mor intuitu lesus reuerbat. q;
autem puulus est qui terrena diligit.
magnus qui eterna p̄cupiscit. Paruu
lū ergo occidit inuidia. qm̄ huius pe
stis labore non morif. nisi qui adhuc
in desiderijs mundi infirmat. hęc gre
go. Et q; vitium inuidie nullam delecta
tionem p̄fert homini. sed potius mole
stia atq; torturam infert menti. nec ē
vt inuidie ac odio reluctet animus. nā
tāto facilius huius vitii vinci possunt
quanto nullaz voluptatem sed magis
penam sustinentibus inferūt. De hoc
q. ij.

per beatum ambrosio. sic dicitur. Quid oro tibi inuido delectationis prestat inuidia quid alter ab odio mercedis accipit. quid iracundo furor suus profert. similiter curte per singula et inuenies tot anime tormenta. quorum vitia que vtrique eo facilius vinci possunt. quo nulla nos alii ciuit voluptate. hinc ambrosio. **B** Et notandum quod vitium inuidie. has habet filias. Prima est odium. Secunda pertractio. Insurrexiu. Deprauatio Ingratitudo. compassio. mali inuentio. inuidensia. Odium quippe est velle malum alii cui et nolle bonum. Detractio est bonorum aliorum demigratio. quod talis intendit meliorem apparere illo. cui detrabit. Insurrexiu est inter amicos discordia seminare. Deprauatio est bona alterius pernertere. vel mala memorari. Ingratitudo est de beneficiis gratias non agere. Compressio est alterius bonum latere. Inuentio mali est ad inuenire novum genus peccati. Inuidensia est bonos successus alterius nolle videre sic igitur patet de vitio inuidie. **Filius.**

Acepta in formatio de vitio inuidie nunc de peccato ire et quid ipsa sit cupio istruere. **Ca. VIII. Di. C.**

Ira ut ait beatus augustinus. est vlciscendi libidinis. Et secundum hugonem de sancto victore. Ira est irrationabilis perturbatio mentis. Est etiam ira animi tempestas. qua quis alium in aduersitate monet. Notandum autem quod ordo mentis valde esse quietam. que ipsum deum vel donum eius hoc est gratiam sancti spiritus in se suscipere debet. resiste beato iheronimo qui dicit sic. Nihil quietius us nihil purius ea mente debet esse. quam in dei habitaculum preparanda est. Ira vero cor hominis ac mentem valde perturbat. et inquietam facit. ideo in tali corde seu mente spiritus sanctus de dignatur

inhabitare. De hoc dicit beatus gregorius. Dum ira animum pulsat turbat spiritum sanctum. non solum quod eius ymaginem dissipat sed ymaginem diaboli loco eius collocat. quod multum displicet deo mansueta enim ymago dei est. que semper in nobis tranquilla fuit sed illa ira dissipat. quam multis virtutibus priuat mentem et dum quietem mentis tollit spiritus sanctus ibi non requiescit. hinc gregorius dicit etiam de hoc iohannes abbas montis synai. Si spiritus sanctus parua te distinxerit et est. Ira vero cordis perturbatio est atque dicitur. igitur nihil ita ipsius spiritus sancti aduentum in nobis tristari solet. et non finire precipitare naturam ut furor. hinc ille. Necessesse est ergo qui gratiam spiritus sancti habere desiderat. ut passionibus iracundie fortiter resistat. et motus impatientie insurgentes viriliter contineat. Ad hoc hortatur beatus ambrosius sic dicens. Animus quippe rationis capax non est suarum passionum dominus sed repressor. neque enim fieri potest ut facilis ad iracundiam non irascatur. Iracundia ratione se trahit. indignationem contineat a puniendo se renocet sicut prope nos docet dicens Irascimini et nolite peccare. Concessit quod nature est. negavit quod culpe est. Preclarum enim est motum iracundie contempnere pro filio nec minoris virtutis dicitur contineat iracundiam indignationemque contempnere. quam omnino non irasci quamuis plebem illud lenius istud fortius estimare lolemus. Unde resiste ire si potes. cede si non potes si fuerit et preoccupaverit mentem tuam iracundia. et ascendet in te. non relinquant locum tuum. locustinus patientia est. hinc ambrosius. Laboremus quod ut nullas lites aut contentiones cum proximo habeamus ne forte ira nostra in odium transeat. Si vero ex fragilitate nostra per aliquod contumaciter offenderimus proximum. statim per